

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **S. T., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., proti povinnej **A. S.** naposledy bytom v T., **o vymoženie 750,03 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 23 Er 1730/2004, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 12. marca 2010, sp. zn. 19 CoE 76/2010 a uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo 7. decembra 2009, č.k. 23 Er 1730/2004-23, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Trenčín zo 7. decembra 2009 č.k. 23 Er 1730/2004-23 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín z 12.marca 2010 sp. zn. 19 CoE 76/2010 v časti výroku o trovách exekúcie **z r u š u j e** a vec vracia v rozsahu zrušenia Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín na návrh oprávneného (pôvodne E. B., a.s.) v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) vydal dňa 23. júna 2004 poverenie na vykonanie exekúcie súdnej exekútorke JUDr. E.Š. na vymoženie peňažnej pohľadávky 750,03 eur s príslušenstvom a trovami exekúcie proti povinnej.

Okresný súd Trenčín uznesením zo 7. decembra 2009 č.k. 23 Er 1730/2004-23 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju (§ 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku); súdnej exekútorke trovy exekučného konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z oznámenia súdnej exekútorke a z uznesenia Okresného súdu Trenčín z 9. apríla 2009, č.k. 29D 559/2005 zistil, že povinná zomrela bez zanechania majetku a dedičské konanie bolo podľa § 175h ods. 1 O.s.p. zastavené. Z uvedeného vyvodil, že

povinná nemala dedičov zodpovedných za dlhy a preto ona ani jej dedičia nemohli byť zaviazaní na zaplatenie trov exekúcie ako ani samotný oprávnený. Ten zastavenie exekúcie nezavinil, túto skutočnosť nemohol predvídať tak, ako to predpokladá § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Na náhradu trov exekúcie ho nezaviazal ani podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, nakoľko dôvodom pre zastavenie exekúcie nebola nemajetnosť povinného, ale skutočnosť, že povinná nemala dedičov zodpovedných za dlhy a preto bola exekúcia vyhlásená (z iného dôvodu) za neprípustnú.

Na odvolanie súdnej exekútorke Krajský súd v Trenčíne uznesením 12. marca 2010, sp. zn. 19 CoE 76/2010 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o trovách exekúcie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nie je daný zákonný dôvod, aby trovy zastaveného exekučného konania znášal oprávnený, i keď exekútorovi podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti patrí odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. V danej veci sa nejedná o prípad zastavenia exekúcie z dôvodu, že majetok povinnej nestačí ani na úhradu trov exekúcie (§ 203 ods. 2 Exekučného poriadku). Exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú a bola zastavená, že je tu iný dôvod, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať (§ 57 ods. 1 písm g/ Exekučného poriadku), nakoľko povinná zomrela a niet po nej dedičov, ktorí by zodpovedali do výšky nadobudnutého dedičstva za jej dlhy. Exekučné konanie sa začalo 11.6.2004, pričom povinná zomrela dňa 17.8.2005 a dedičské konanie bolo pre nemajetnosť poručiťky právoplatne zastavené dňa 15.6.2009. Smrť povinnej je objektívnou skutočnosťou, ktorú oprávnený v čase začatia konania nemohol predvídať a preto exekúcia nebola zastavená jeho zavinením (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Na záver odvolací súd konštatoval, že exekútora treba podľa ustanovení Exekučného poriadku považovať za príslušníka slobodného povolania, vystupujúceho pri svojej činnosti v postavení podnikateľa, pričom ho charakterizuje sústavná činnosť vykonávaná za účelom dosiahnutia zisku a na vlastné riziko.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyhovel podnetu súdnej exekútorke a mimoriadnym dovolaním napadol tak uznesenie okresného súdu ako aj uznesenie krajského súdu vo výroku o náhrade trov exekúcie. Podľa jeho názoru bol týmito rozhodnutiami porušený zákon, a preto navrhol uvedené uznesenia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie. Poukázal na nesprávne závery súdov, ktoré

exekučné konanie nesprávne zastavili v rozpore so zákonom podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a vo veci náhrady trov exekúcie aplikovali § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. V danom prípade úmrtie povinnej v priebehu exekučného konania nemôže byť dôvodom na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a ani dôvodom na zastavenie exekučného konania. Z § 37 ods. 3 Exekučného poriadku vyplýva, že povinnosti z exekučných vzťahov nezanikajú smrťou povinného, ale prechádzajú na dedičov, ktorí zodpovedajú za jeho dlhy do výšky nadobudnutého dedičstva. Povinná majetok nezanechala, preto malo byť exekučné konanie zastavené podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku a pri náhrade trov konania mali sudy vychádzať z § 203 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku. Navrhol rozhodnutia súdov nižšieho stupňa v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Oprávnený vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu považoval právne posúdenie veci súdmi nižšieho stupňa za správne a rozhodnutie ponechal na úvahe dovolacieho súdu.

Súdna exekútorka vychádzala z rozhodnutia Ústavného súdu (II ÚS 31/04), ktorým bola riešená otázka trov exekučného konania a povinnosť súdu priznať ich náhradu súdnemu exekútorovi. Ich nepriznanie je podľa jej názoru zásahom do jej práva garantovaného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligátorne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Takéto vady dovolací súd nezistil; dovolateľ uvedené vady v konaní a rozhodnutí súdov v mimoriadnom dovolaní nenamietal.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pri posudzovaní námietok v mimoriadnom dovolaní vzal dovolací súd na zreteľ, že vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (§ 5 ods. 2 Exekučného poriadku), ďalej že za výkon exekučnej činnosti patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času (§ 196 Exekučného poriadku) a napokon, že súdom poverený exekútor má pri rozhodovaní o trovách exekúcie postavenie účastníka konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku).

Pokiaľ k zastaveniu exekúcie došlo rozhodnutím súdu z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 Exekučného poriadku, rozhodne súd aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie (viď § 200 ods. 2 Exekučného poriadku). Rozhodnutie súdu musí teda v týchto prípadoch okrem výroku o zastavení exekúcie obsahovať aj výrok o náhrade trov exekúcie.

Podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Dedič zodpovedá do výšky nadobudnutého dedičstva za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou (§ 460 a § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak poručiteľ nezanechal majetok, súd konanie zastaví (§ 175h ods. 1 O.s.p.); dedičov upovedomuje o dedičskom práve len v prípade, že dedičské konanie nebolo zastavené podľa § 175h O.s.p. (§ 175i ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu súd vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 57 ods. 1 písm. h/ exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie.

V danej veci povinná v priebehu konania zomrela. Povinnosti vyplývajúce z exekučných vzťahov však smrťou povinného nezanikajú (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku), ale prechádzajú na dedičov, ktorí sa okamihom smrti poručiteľa stávajú subjektom jeho práv a povinností a veritelia môžu od nich žiadať uspokojenie svojich pohľadávok do výšky nadobudnutého dedičstva. V tomto prípade však poručiťka žiaden majetok nezanechala a dedičské konanie bolo právoplatne zastavené podľa § 175h ods. 1 O.s.p. pre jej nemajetnosť. Dovolací súd sa preto stotožnil so záverom generálneho prokurátora, že exekučný súd mal konanie zastaviť správne z dôvodu, že majetok povinnej nestačí ani na úhradu trov exekúcie (§ 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku). Prípadní dedičia nevstúpili do žiadnych povinností poručiťky, nakoľko tá bola nemajetná a preto použitie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku pre zastavenie exekúcie bolo nesprávne. Následne okresný súd rozhodol nesprávne aj o trovách exekúcie, ktoré je povinný znášať oprávnený aj keď zastavenie exekúcie nezavinil, pokiaľ je exekučné konanie zastavené pre nemajetnosť povinnej (§ 203 ods. 2 Exekučného poriadku). Možno preto uzavrieť, že súdy nižšieho stupňa nesprávne vyhodnotili dôvody zastavenia exekúcie a tým nesprávne rozhodli aj o trovách exekúcie. Obdobne už vo veci rozhodol Najvyšší súd slovenskej republiky v rozsudku z 30.novembra 2006, sp. zn. 2 M Cdo 1/2006.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že generálny prokurátor Slovenskej republiky dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenia a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s

§ 243b ods. 2, 3 O.s.p.), v ktorom bude právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. mája 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta